

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 35158785-309/06-202.99-E.5882267

21/11/2017

Konu : Arabuluculuk sözleşmeleri

GENEL YAZI

6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununun;

"Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinin (b) bendinde, "arbuluculuk" sistematik teknikler uygulayarak, görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getiren, onların birbirlerini anlamalarını ve bu suretle çözümlerini kendilerinin üretmesini sağlamak için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını gerçekleştiren, uzmanlık eğitimi almış olan tarafsız ve bağımsız bir üçüncü kişinin katılımıyla ve ihtiyarî olarak yürütülen uyuşmazlık çözüm yöntemi olarak tanımlanmıştır.

"Tarafların Anlaşması" başlıklı 18'inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında, arabuluculuk faaliyeti sonunda varılan anlaşmanın kapsamı taraflarca belirlenir; anlaşma belgesi düzenlenmesi hâlinde bu belge taraflar ve arabulucu tarafından imzalanır.

Taraflar arabuluculuk faaliyeti sonunda bir anlaşmaya varırlarsa, bu anlaşma belgesinin icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesini talep edebilirler. Dava açılmadan önce arabuluculuğa başvurulmuşsa, anlaşmanın icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesi, asıl uyuşmazlık hakkındaki görev ve yetki kurallarına göre belirlenecek olan mahkemeden talep edilebilir. Davanın görülmesi sırasında arabuluculuğa başvurulması durumunda ise anlaşmanın icra edilebilirliğine ilişkin şerh verilmesi, davanın görüldüğü mahkemeden talep edilebilir. Bu şerhi içeren anlaşma, ilam niteliğinde belge sayılır.

Hükümleri bulunmakta olup, 12/10/2017 tarihli, 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 24 üncü maddesi ile 6325 sayılı Kanunun 18 inci maddesine eklenen dördüncü ve beşinci fıkralarla, taraflar ve avukatları ile arabulucunun birlikte imzaladıkları anlaşma belgesinin icra edilebilirlik şerhi aranmaksızın ilam niteliğinde belge sayılacağı, arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılması hâlinde üzerinde anlaşılan hususlar hakkında taraflarca dava açılmayacağı hükümleri yer almıştır.

Öte yandan, aynı Kanunun 1'inci maddesinin ikinci fıkrasındaki; " Bu kanun, yabancılık unsuru taşıyanlar da dahil olmak üzere, ancak tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri iş ve işlemlerden doğan özel hukuk uyuşmazlıklarının çözümlenmesinde uygulanır..." hükmü ile arabuluculuk yöntemi ile çözümlenebilecek uyuşmazlıkların kapsamı belirtilmiştir.

Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere, iş hukukuna ilişkin işçi ve işverenin, aralarındaki özel hukuk uyuşmazlıklarına ilişkin arabulucuya başvurmaları mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun "Dava şartı olarak arabuluculuk " başlıklı 3 üncü maddesinde, "Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır. " hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla, 6325 Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununa istinaden işveren-işçi ilişkisinden kaynaklanan, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebine ilişkin bir uyuşmazlığın arabuluculuk süreci sonucunda anlaşma ile sona ermesi durumunda, taraflar ve avukatları ile arabulucunun birlikte imzaladıkları anlaşma belgesinin icra edilebilirlik şerhi aranmaksızın ilam niteliğinde belge sayılması gerektiğinden, imzalanan arabuluculuk anlaşma tutanağının mahkeme kararı niteliğinde sayılarak Kurum iş ve işlemlerinde mahkeme ilamı vasfında kabul edilerek işlem yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.